

A vegyértő

2009./48. szám -
november 26.

Váczi István -

Még Vietnamban is szerezhethet üzletet valaki, ha sohasem mond le a fejlesztésről. A sajobábonyi szerelő esete a világgpiacal.

Két nap alatt kétszer kellett megtennie oda-vissza a Budapest–Frankfurt utat Kiss Lászlónak 1993-ban, mert egy ügyintéző kerek helyett hosszúkás pecsétet ütött az alkalmazottai vízumába. „Az adóhatóság biztosan nem hitte volna el, hogy egy hónap alatt 15 ezer kilométert autóztam” – mondja az üzletember, aki a bosszantó momentum ellenére szívesen emlékszik vissza a németországi épületgépészeti munkákra, amelyek sokat lendítettek a cégén.

Az akkor a húszas évei közepén járó fiatalembert a sajobábonyi Észak-magyarországi Vegyi Művek (ÉMV) központi karbantartó műhelyének vezetőjeként érte a rendszerváltozás, amelynek hatására érzett magában elég ambíciót ahhoz, hogy a saját lábára álljon. Előbb egyéni vállalkozóként végzett csőszerelést „A-tól Z-ig”, majd 1990-ben létrehozta a KIS Szerelő és Kereskedő Kft.-t. A cégnév csak részben utal az alapítóra, ezért nem egyezik az írásmód.

Fotó: Kőhalmi Péter

„Egy Barkasszal jártam, az öltönyöm abban volt felakasztva. Ha tárgyalni mentem, azt vettem fel, ha pakolni kellett, akkor munkásruhát, az irodám pedig egy aktatáska volt” – idézi fel a hőskort.

CSOPORTOSÍTÁS. Az élelmiszer-ipari és vegyipari üzemek kivitelezésén dolgozó, a németországi munkáknak köszönhetően megerősödött miskolci cég 1996-ban vásárolt területet a felszámolás alá került ÉMV sajobábonyi telephelyén. Kiss László visszatért tehát életének korábbi színterére, ahol mindig is jól érezte magát, és hozzá akart járulni a völgy letűnt fénykorának visszaállításához. A nyolcvanas években ugyanis az ÉMV a Tiszai Vegyi Kombináttal, illetve a Borsodi Vegyi Kombináttal (ma BorsodChem) összemérhető konglomerátum volt.

Az üzletember 2000-ben megvásárolta az állami vállalat örökségének egy darabját, a hulladékkezelő létesítményeket, amelyek üzemeltetésére megalapította az ÉMK Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Kft.-t. A cég komoly beruházásokat hajtott végre, modernizálta a szennyvíztisztítót és a hulladékégetőt, utóbbiból egy korszerű, forgódobos rendszerűt is felépített. A hő hasznosítása érdekében olyan céget akartak a vállalatcsoport többségi tulajdonába kerülni ipari parkba csábítani, amely felhasználja ezt az energiát. Ennek megfelelően sikerült megállapodni a Teva gyógyszergyárral, amely 2004-ben vásárolt területet a völgyben, és feszes ütemet diktált: októberben kezdődött az építkezés, január 15-én pedig már termelnie kellett az alapanyaggyártó üzemnek. Háromszáz dolgozónak és az enyhe időjárásnak köszönhetően ez így is történt.

Ebben a munkában már részt vett a Kiss-féle cégcsoport egy újabb tagja, a szerelési munkák szezonálisitására létrehozott, vegyipari berendezéseket gyártó Kischem Kft. is. A kibővített portfóliónak köszönhetően már házon belül el tudták készíteni a korábban beszállítóktól vásárolt nyomástartó edényeket és más elemeket. Közben az „anyavállalat”, a „KIS” Kft. dinamikusan fejlődött, egyrészt a cégcsoporton belül végzett munkáknak, másrészt annak köszönhetően, hogy képessé vált komplett üzemek kivitelezésére, a tervezéstől az üzemeltetésig. Az alapításkori 10 fős létszám mostanra 140-re nőtt, a csoport pedig összesen 540 embert foglalkoztat, s „zászlóshajója”, a KIS Kft. felkerült a Figyelő Feltörekvő Középvállalatok listájára, amely a gyorsan növekvő, nyereséges cégeket rangsorolja.

PORTRÉ

- 46 éves, gépészmérnök.
- A KIS Kft. ügyvezetője, többségi tulajdonosa.
- Felesége a családi háttérrel biztosítja, egyik fia gépészmérnöknek, a másik közgazdásznak tanul.
- Hobbija az autó- és a motorsport.

Sarokpontok

- A megbízhatóság és a rugalmasság a legjobb ajánlólevél.
- Megfelelő kollégákkal és elhivatottsággal lehet sikereket elérni.
- Válság idején különösen fontosak az exportpiacok.
- Keresni kell az új, nyereségesen előállítható termékeket.

A céggel több mint másfél évtizede munkakapcsolatban álló Nagy Lajos, a kabai Evonik-Agroferm Zrt. műszaki igazgatója szerint időnként érezni lehet a méretből fakadó túlszervezettséget. Megbízhatóságával és rugalmasságával azonban így is jócskán túltesz versenytársain a vállalat, az éjszaka közepén is képes néhány órán belül szerelőket biztosítani a folyamatosan termelő, takarmányadalékok előállítására alföldi üzem számára. A szakember nagyra értékeli, hogy az alapító ma is rajta tartja szemét a munkavégzésen. „A cég elérte azt a méretet, amikor nagynak kicsi, kicsinek viszont nagy, ebből adódóan érezhetnek némi változást a régi megrendelők” – kommentálja a túlszervezettséggel kapcsolatos észrevételt Kiss László.

VEGYÉRTÉKEK. Tavalyelőtt ismét a Sajóbábonyi Ipari Parkban adódott nagyobb lélegzetű munka, egy évente 100 ezer tonna olajos magvat feldolgozó üzem felépítése. A biodízelalapanyag-gyárat működtető Ökoil Kft.-ben kisebbségi tulajdonrészrel rendelkezik a cégcsoport.

Szintén 2007-ben lehetőség nyílt a tevékenységi kör további bővítésére. Előzőleg, 2006-ban ismét csődbe ment az ÉMV, amely addig az egykori állami vállalat alaptevékenységét folytatta, amerikai tulajdonban. Ezzel a névnek végleg leáldozott, a

sajóbábonyi vegyiparnak azonban nem, a Kiss-cégcsoport ugyanis a felszámolás során megvette a társaság vagyontárgyait, túllépve azon, hogy 150 millió forintos követelése veszett oda a bedőlt cégben. Megalakult a Kischchemicals Kft., amely a hagyományokat folytatva növényvédő szerek alapanyagát gyártja.

A Kischchemicals teljes egészében külföldre termel, de nem ez a cégcsoport egyetlen exportérelteltsége, a KIS Kft.-n keresztül komplett technológiák értékesítésére törekednek. A közelmúltban született megállapodás értelmében a cég veszélyeshulladék-égetőt is magában foglaló hulladékfeldolgozó udvart tervez építeni Vietnámban. Az üzletember hangsúlyozza, óriási előnyük, hogy rendelkeznek a környezetvédelmi létesítmények felépítéséhez és üzemeltetéséhez szükséges tapasztalattal, és erről Sajóbábonyban személyesen is meggyőződhetnek az érdeklődők. Minden olyan térségre potenciális piacként tekintenek, amely környezetvédelemben elmaradottabb Európánál. A referencia szempontjából tartja különösen fontosnak a szennyvíziszap-égető felépítését is. Erre a természet megóvása érdekében is szükség van, az uniós szabályok ugyanis nem teszik lehetővé a szennyvíziszap lerakását.

A története során nagyobb hullámvölgyek nélkül fejlődő csoportot eddig a válság sem rendítette meg, részben a kiváló szállítói kapcsolatoknak köszönhetően. Az ügyfelek ugyanakkor számos beruházást töröltek vagy halasztottak el, 2010-zel kapcsolatban pedig óriási a bizonytalanság. Az utóbbi években két munkatársának is tulajdonrészt adó ügyvezető szerint a folyamatban lévő tárgyalások függvényében kiváló esztendő is lehet a következő, de akár nagyon rossz is. Nehezítik a helyzetet a beruházási devizahitelek is, bár az euróban keletkező bevételek enyhítenek a szorításon.

Fejlesztési elképzelésekből nincs hiány, a szerelő ágazattal alvállalkozóként szeretnének bekapcsolódni nagy nemzetközi projektekre. A vegyipari részleget kutatás-fejlesztési bázissal és olyan termékek előállításával akarják bővíteni, amelyek önmagukban nyereségesek voltak, de a gyártók összeomlása miatt megszűnt az előállításuk Magyarországon. A cél továbbra is az, hogy Sajóbábony újra meghatározó szerepet töltsön be a régióban és a magyar vegyiparban.